

Voorwoord

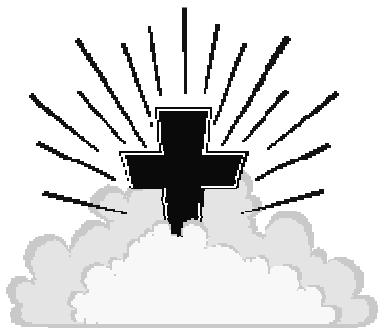
De eerste zondag na de eerste volle maan in de lente: Pasen, dit jaar op 23 maart. Voor bijna iedereen van ons een historische datum, want de laatste keer dat Pasen zo vroeg viel was in 1913. En zo'n vroege Pasen zullen we in ieder geval deze eeuw niet meer meemaken. Immers, pas in het jaar 2160 valt Pasen weer op 23 maart. De dichtstbijzijnde állervroegste Paasdata (22 maart) zijn 1818 (190 jaar geleden) en 2285 (over 277 jaar). En ook die heeft niemand van ons meegemaakt en zal niemand van ons nog meemaken!

Pasen, een lentefeest dat al eeuwenlang wereldwijd in allerlei varianten en met uiteenlopende gebruiken wordt gevierd. Geen wonder dat Google bijna zeven miljoen hits op Pasen aangeeft! Een bijna ondoordringbaar informatiebos: met de Intercity naar Pasen, recepten voor de meest exclusieve paasontbijten, spannende eiervercursussen, lekker-weg-arrangementen en wat al niet meer. Je hoeft je met Pasen niet te vervelen: vrolijk Pasen, dat is de boodschap. Pasen is big business.

En waarlijk, ook voor de Kerken is dat zo. Want voor ons, christenen, is Pasen het belangrijkste feest in het kerkelijk jaar. Het begin van nieuw leven en hoop op een nieuwe, onbekende toekomst, bevrijd van aardse beslommeringen, en in het verlengde van het joodse Pesachfeest: bevrijding uit slavernij, uittocht uit ellende en dood. Is dat geen big business, in de goede zin van het woord?

De redactie van *Caecilia.com* wenst u allen een Zalig Pasen toe.

Redactie

Pasen

Moeilijk maar de moeite waard. Pasen vieren is de lijdende mens serieus nemen. Dat klinkt misschien vreemd. Pasen is toch: een einde aan het lijden? Maar Pasen is ook: juist naast de lijdende gaan staan, want alleen zo helpen we iemand leven. Opstaan uit het graf van het leed. Dat is heel moeilijk.

Ik heb meerdere malen gehoord dat iemand die dodelijk ziek werd, ineens gemeden werd door soms de beste vriend of vriendin. Die kon blijkbaar de confrontatie niet aan. Een eenzame krijgt heel gauw te horen: zoek wat afleiding, sluit je niet op. Maar dan zeggen we te snel dat eenzaamheid onzin is. Dan zijn wij niet hem of haar in die eenzaamheid. Je kunt dan beter zwijgen of gewoon even op bezoek gaan. Een bejaarde hoort vlug: het wordt weer lente, dan kunt u weer naar buiten. Natuurlijk is dat goed bedoeld, maar je moet wel naar buiten kunnen. Met een zieke wordt heel gemakkelijk gepraat over wat de dokter heeft gezegd, over het biologische proces in het lichaam. Maar het is veel moeilijker om bij de zieke zelf te zijn. Wat voelt die diep in het hart? Hoe vecht hij of zij met zichzelf? We zien veel ellende en zelfs dood op de televisie. Men laat gemartelden en doden zien. Maar dat is op afstand. Wij zeggen zelfs na gevechten: ze maken elkaar af. Zo blijven wij van verre toezien. Voor de tv kan dat ook niet anders.

Jezus zei vaak tegen de zieken: sta op. Maar dat zei Hij pas als Hij ze een hand had toegestoken, of nadat Hij hun klachten had gehoord. Hij was bij hen. Pasen is de lijdende mens recht doen. de zwakke als zwak erkennen. Juist omdat het leed niet het laatste is, juist omdat dat zwakke een levende is, een mens, een schepsel Gods. Ja, Pasen is de doden recht doen omdat zij mogen opstaan. Het is moeilijk. Maar wel de moeite waard! Moge het Paasfeest u ook daartoe de kracht geven.
Zalig Pasen!

Pastoor Pieter Scheepers

Met het oog op de Paaskaars

Met Pasen staat er altijd een paaskaars in onze kerk, jaarlijks beschilderd door een kunstzinnige parochiaan. Dit jaar zal Riky Schellart de paaskaars met icoontechnieken bewerken. Op een zonnige ochtend zocht ik haar op in haar atelier, met uitkijk op een weids achterland. Geen wonder dat je hier de rust vindt om mooie dingen te maken!

Riky begon haar artistieke loopbaan met lesgeven in Tilburg, gevolgd door een periode van 26 jaar als docent op de Haagse Academie, waar zij zelf haar opleiding kreeg. Ook in Tilburg volgde zij een opleiding aan de Academie Zij vertelt enthousiast over een aantal oude schildertechnieken waarmee zij haar werken uitvoert. De paaskaars gaat ze bewerken met decoratieverf, waarbij ze de techniek van het icoon-schilderen gebruikt. Daarvoor vermengt ze de pigmenten met de decoratieverf. Het is niet de originele icoonverf; want dat is eitempera, maar dat zou mogelijk niet goed hechten op de vette kaars en bovendien te kwetsbaar zijn.

Het schilderen van iconen is een tijdrovend werk. De oude iconenschilders begonnen altijd met een gebed, waarbij ze in trance raakten en in deze gemoedstoestand de schildering tot stand brachten. Het resultaat was altijd goed, omdat de beeltenis die verschijnt door gebed werd verkregen: het komt dus van binnenuit, maar wel altijd volgens strenge regels voor de voorstelling. Door het denken vanuit de centrale figuur krijg je altijd een omgekeerd perspectief: de beeltenis kijkt als het ware het schilderij uit en je ziet het perspectief van de afgebeelde figuur.

De afbeelding wordt eerst, in dit geval op de kaars, getekend. De ondergrond krijgt een donkere kleur. Als de verf gedroogd is, wordt elke keer een lichtere kleur aangebracht. Met eindeloos geduld wordt op deze manier laagje op laagje geschilderd, wat een effect van reliëf geeft. Wélke afbeelding we met Pasen kunnen bewonderen blijft nog even geheim. Dat het bijzonder wordt, is me wel duidelijk, nadat ik haar werk in huis en atelier bewonderd heb. Ik ben erg benieuwd geworden en kijk er naar uit om het eindresultaat te zien!

Els Panis

Pasen door de eeuwen heen

Al sinds mensenheugenis vieren vele volkeren en stammen feest aan het begin van de lente. De reden daarvoor is duidelijk: het jonge groen ontluikt na het stervensproces in het najaar en de dood in de winter. De aarde geurt naar vernieuwing en belofte: van rijpe oogst en ooft in de komende maanden. Geen wonder dus, dat in veel streken van de wereld eeuwenoude tradities bestaan, variërend van vruchtbaarheidsriten en het beschilderen van eieren tot het dansen rond een meiboom en het ontsteken van vreugdevuren. Deze tradities zie je vooral in de meer gematigde klimaatzones en dat is ook logisch, want ‘ontluikend groen na herfst en winter’ komt daar nu eenmaal méér voor dan in de tropen of binnen de poolcirkels.

De Kerk heeft deze heidense tradities vaak opgepikt en omgeturnd tot christelijke feesten. Kerstmis (winterzonnwende) en Pasen (begin van de lente) zijn daarvan de belangrijkste voorbeelden. Dit is overigens een beproefde religieuze strategie. Immers, als je probeert aan te sluiten bij hetgeen reeds bestaat, dan wordt het vlugger door de bevolking geaccepteerd.

Pesach-lam

De naam ‘Pasen’ komt van het Joodse ‘Pesach’, het achtdaagse (!) feest waarbij de Joden de uittocht uit Egypte vieren, nadat ze in dat land 430 jaar lang een economisch belangrijke, maar verder geminachte minderheid hadden gevormd. Volgens de Bijbel (Exodus 12) geeft Mozes opdracht in de nacht vóór de uittocht naar het Beloofde Land een lam te slachten, het bloed op de deurposten en de bovendorpel aan te brengen (als teken

voor de langskomende ‘verderfengel’, dat op de betreffende adressen Joden wonen), het lam in z’n geheel in het vuur te braden en vervolgens met de familie – allen staande en gehuld in reiskleding – op te eten. Het lam werd en wordt nog steeds gegeten met bittere kruiden en ongedesemd brood (matses). Het skelet van het dier diende onbeschadigd te blijven.

Bleef er iets over van het lam, dan diende dat binnenshuis verbrand te worden. Niets mocht ervan naar buiten. Het geslachte Pesach-lam werd aldus een teken van bevrijding voor het Joodse volk en – in overdrachtelijke zin – een teken Gods voor de bevrijding voor de gehele mensheid: Christus, het Lam van God is geslacht ter vergeving van onze zonden. Er zit een belangrijke symboliek in het feit, dat de benen van de gekruisigde Christus – evenals bij het oorspronkelijke paaslam – na de kruisiging niet gebroken zijn, zoals overigens in die tijd bij alle kruisigingen wél gebeurde.

Wereldwijd

Overal ter wereld wordt Pasen gevierd, hoewel de tradities vaak véél meer betreffen dan alleen maar het feest der Verrijzenis zélf.

In Spanje is de Semana Santa (Goede Week) in veel steden een luisterrijk gebeuren én een toeristische attractie. Die van Sevilla is een van de beroemdste. Het is een periode waarin verschillende katholieke broederschappen plechtig boete doen en het lijden van Christus herdenken gedurende luisterrijke boeteprocessies. In deze processies – die vaak uren trekken – worden grote passietaferelen (paso's) megedragen door leden van de broederschappen, soms wel vijftig onder één paso. Voor de paso uit gaan honderden, soms wel duizenden anonieme boetelingen.

Beroemd is ook de viering van de Goede Week op de Filipijnen. Mannen die iets op hun kerfstok hebben, gaan gemaskerd van dorp naar dorp. Ze slaan zich tijdens deze tochten met een gesel op hun rug. Deze gesel is vaak voorzien van stukjes glas. Andere mannen sjouwen met grote houten kruizen. Het meest berucht zijn de kruisigingen op Goede Vrijdag, wanneer mannen met echte spijkers worden vastgenageld. Er schijnt iemand bij te zijn die dit al dertien (!) keer gedaan heeft. Hij is echter wel zo slim geweest om na zijn eerste kruisiging stalen buisjes in de wonden te laten aanbrengen tegen het dichtgroeien ervan!

Ook in Oost-Europa wordt Pasen uitbundig gevierd. In Polen bijvoorbeeld gaat men op paaszaterdag met mooi versierde mandjes naar de kerk. Takjes en bloemen symboliseren – evenals de gekleurde eieren – het Nieuwe Leven, zoals ons door Christus is gegeven door zijn Verrijzenis. In deze mandjes zitten óók een stuk worst, een plak ham, gebak, zout, peper en mierikswortel. Dit gebruik stamt uit de twaalfde eeuw toen de pastoor bij de mensen thuis kwam om het paasvoedsel te zegenen. Voor een Pool is een Pasen zonder gezegend voedsel geen Pasen.

Orthodoxe kerken

Pasen is het belangrijkste feest in de Orthodoxe Kerk. Met Pasen wordt herdacht dat Jezus op de derde dag na zijn kruisiging weer opstond uit de doden. De paasdienst begint diep in de nacht. In de kerk is alles donker; dan gaan de gelovigen de kerk uit en lopen zingend in een optocht rondom de kerk. Iedereen heeft een kaars in de hand. Net als de vrouwen die het lichaam van Christus gingen zoeken, komen ze voor een dichte deur te staan – net alsof het graf weer afgesloten is. Dan gaan de deuren open en roept de priester: "Christus is opgestaan", waarop de mensen antwoorden: "Hij is waarlijk opgestaan!" In de feestelijk verlichte kerk gaat de dienst vervolgens nog lang verder.

In traditioneel orthodoxe landen zoals Griekenland, Servië, Bulgarije, Roemenië en Rusland is de paastijd een enorm feest. Van Pasen tot Pinksteren zeggen veel mensen niet gewoon "Hallo" tegen elkaar, maar "Christus is opgestaan!"

In Griekenland wordt met Pasen een lam geroosterd; in Rusland worden gebak en een soort worstenbroodjes (pirosjki) gemaakt met alle producten die tijdens de vastenperiode niet worden gegeten. Van Pasen tot Pinksteren wordt er bij het bidden niet geknield. Ook in Rusland weten ze dus wat Pasen is. De sfeer op straat is doortrokken van het paasgebeuren. Zo kon het gebeuren dat, toen een vrouw door een agent werd aangehouden, deze haar volstrekt serieus toevoegde: "Christus is verrezen. U rijdt veel te hard!" Waarop zij, zonder in lachen uit te barsten, antwoordde: "Waarlijk, Hij is verrezen! Ik zal het nooit meer doen!" Het lijkt iets uit een sterk verouderde reisgids, maar het gebeurde écht, in orthodox Rusland. De vrouw moest de boete overigens gewoon betalen...

Fabergé-eieren

Uit Rusland komen de beroemde 'Fabergé-eieren': juwelen in de vorm van paaseieren, die Peter Carl Fabergé in opdracht van de Russische tsaren maakte om te dienen als paasgeschenk. Zoals reeds gezegd is Pasen een belangrijke feestdag in Rusland, waarbij het de gewoonte is om elkaar cadeaus te geven. Vaak waren dit mooi versierde eieren, omdat die symbool stonden voor vruchtbaarheid. Het eerste Fabergé-ei dateert uit 1885, toen tsaar Alexander III aan Fabergé opdracht gaf een paasei te maken voor zijn vrouw, tsarina Maria Fjodorovna. Vaak waren er mechaniekjes zoals bijvoorbeeld klokjes in gebouwd. Het meest beroemde ei is wellicht het zogenaamde 'Peacock-ei' (1908): een ei met een klokje en een met diamanten afgezette haan, die éénmaal per uur uit het ei komt en met zijn vleugels klapt. Een Fabergé-paasei is veel geld waard. Een ei, toebehorend aan de bankiersfamilie Rothschild, werd nog maar kort geleden in Londen bij Christie's geveild voor 16,5 miljoen dollar! Tegenwoordig worden deze eieren veelal opgekocht door rijke Russen.

Wim Nolens

Voor dit artikel werden de volgende bronnen gebruikt: www.pmkamsterdam.nl, www.orthodox.nl en www.wikipedia.nl. Een uitgebreidere versie van dit artikel is te vinden op de website van de parochie: www.sintcaeciliakerk.nl

BODEM

In januari verscheen het eerste nummer van *Bodem*, een nieuw tijdschrift over spiritualiteit, geloofsopbouw, bijbelstudie en toerusting. Een blad dat "regelrechte lijnen wil trekken van ons gewone leven-in-de-wereld naar Gods Woord, én andersom". Het thema van het eerste nummer is 'spiritualiteit'. *Bodem* verschijnt zes keer per jaar; abonnementsprijs € 25,00. Het tijdschrift is gekoppeld aan een website: www.bodem-online.nl. Correspondentieadres: Postbus 113, 8170 AC Vaassen, tel. 0578-574995.

Waar is het licht?

Bestaat God wel? Is er wel iets na de dood? Religieuze grondvragen waarmee ieder van ons zich wel eens bezig houdt. Antwoorden op deze levensvragen zijn echter niet zomaar voorhanden. Nadenkend over het ouder worden en vaak geconfronteerd met dit soort vragen, schreef Ton Borsboom onderstaand gedicht.

Ik wandel in de duisternis.
Mijn God, waar ben ik?
De weg is donker en verlaten,
ik verdwaal in deze donkerte.
Mijn God, waar blijft dat licht?

Mijn gids en toeverlaat
heeft mij verlaten.
Waarom?
Zie toch mijn zwalkende gang
zoekend naar het bevrijdende licht.
Ergens, daar in de verte,
vermoed ik licht.

Een sprankeltje licht...
Ach, hoe hoopvol
zie ik naar de horizon.
Het einde van de reis is in zicht
Kom, geef mij licht.

Ton Borsboom sr

Niet te geloven!

Over Pasen vertellen aan kinderen

Mee-leven met de tijd en kinderen daarvoor gevoelig maken, wil zeggen dat je je kinderen ook wilt vertellen over de veertigdagetijd, waarin mensen toegroeien en toeleven naar Pasen. Vertel wat je zelf ervan weet, blijf bij jezelf en misschien vind je een manier om het eens anders te doen!

Ja, en dan het Paasverhaal... Vertel in ieder geval over wat eraan vooraf ging. Over Jezus die rondtrok in Galilea om de mensen te vertellen van het leven naar Gods bedoeling. Mannen en vrouwen trokken met hem mee, ze zagen dat het echt mogelijk is dat mensen zichzelf konden zijn, dat ze erbij hoorden, dat ook hen recht werd gedaan. Jezus' manier van leven die vaak lijnrecht kwam te staan tegenover de heersende opvattingen in die tijd. Deze mannen en vrouwen waren erbij toen Jezus gekruisigd werd. Het einde van alles wat hij betekende. Ze hebben hem naar zijn graf gebracht en daarmee ook hun geloof, hun hoop en liefde begraven. Zo donker is het in en om hen heen... Maar toch loopt Jezus' weg niet dood, het is een weg om verder te gaan, om weer verder te kunnen.

Deze gedachten kun je vinden in het boek *Om te beginnen*, geschreven door Barbara van Pelt en Anja A. de Fluiter. Een bijbel voor jonge kinderen, waarin ook het volgende paasverhaal te vinden is. Het bijzondere van dit boek vind ik, dat bij ieder bijbelverhaal een korte toelichting gegeven wordt, zodat je er zelf wat meer van te weten komt en je er makkelijker met je kinderen over praat. De illustraties zijn eigentijds en kleurig.

NIET TE GELOVEN

Het is sabbat in Jeruzalem. Alles is stil. De winkels zijn de hele dag dicht. De mensen zitten in hun huis. Ook de twee Maria's zijn thuis. Ze huilen. Ze praten met elkaar over de dood van Jezus. Tot het laat wordt en ze in slaap vallen.

De volgende ochtend lopen de twee Maria's het huis uit. Ze gaan naar het graf waar Jezus is begraven. Ze hebben olie bij zich om zijn lichaam mee in te wrijven. Want zo doen ze dat altijd bij mensen die gestorven zijn. Salomé, die ook veel van Jezus heeft gehouden, gaat ook mee. Nu zijn ze met zijn drieën.

Onderweg zeggen ze niets. Anders wel. Dan praten ze honderduit. Als ze bijna bij het graf zijn, zegt de ene Maria: "Als we die zware steen maar weggeduwd krijgen". Dan zien ze het graf. Hoe kan dat? De zware steen is al weggeduwd. Het graf is open!

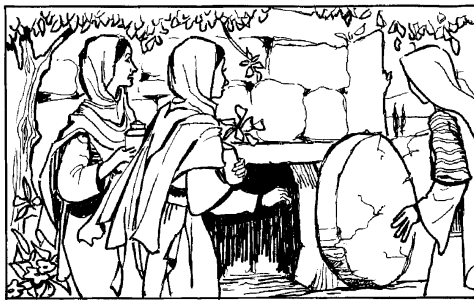
"Maar dat moet niet!" roept een van de Maria's geschrokken. Ze rennen over het pad. Ze gaan het graf binnen en kijken rond. Er ligt niemand. Het graf is leeg. In de hoek, aan de rechterkant zit een jongen. Met witte kleren aan. De vrouwen schrikken. "Wees niet bang!" zegt de jongen. "Jullie zoeken Jezus, de man die vrijdag is doodgegaan. Hij is niet meer dood. Hij leeft"!

De vrouwen willen wat zeggen. Maar het lukt niet. De woorden blijven in hun keel steken. "Ga naar huis", zegt de jongen. "En vertel zijn vrienden dat Jezus is opgestaan".

De vrouwen gaan naar buiten. Ze weten nog steeds niet wat ze zeggen moeten. Dan begint Salomé te rennen. De anderen rennen achter haar aan. Ze rennen terug naar de stad. Naar de huizen van hun vrienden. Vrienden die ook vrienden van Jezus zijn. Ze vergeten helemaal te kloppen. Zo opgewonden zijn ze. Bij de deur beginnen ze al te vertellen wat ze bij het graf gezien hebben. Aan iedereen die het horen wil vertellen ze: "We zijn naar het graf gegaan. Maar Jezus lag er niet. Het graf was leeg. Want hij is opgestaan."

Jezus' vrienden roepen door elkaar. "Echt waar? Opgestaan?" "Echt waar, hij is opgestaan!" zeggen de twee Maria's.

"Het is niet te geloven" roepen de anderen. "Het is echt niet te geloven."

Toke Clijsen

Leren voor het leven

De synagoge is voor de meesten een bekend begrip, maar wat er zich afspeelt in zo'n joods bedehuis zal niet iedereen bekend zijn. Een 'avondje synagoge' met Marlien Groeneveld – voorzitter van de Liberaal-Joodse Gemeente (LJG) Brabant als gastvrouw - maakt al snel duidelijk, dat het niet alleen gaat om gebed.

Sjoel

Het woord *synagoge* is Grieks voor 'samenkomst', 'bijeenkomst'. In dit opzicht verschilt het woord niet zo veel van een ander Grieks woord, *ecclesia*, dat 'bijeengeroepen' betekent en waaruit ons latere begrip kerk (in het Frans *église*) is gegroeid.

Hoewel het lezen van de Tora (de eerste vijf boeken van Mozes) een belangrijke plaats inneemt in de synagogedienst, is de synagoge niet alleen een plaats van gebed. Ze is met name ook een plek waar geleerd wordt (in de joodse traditie *lernen* genoemd: het zich eigen maken van Gods Woord, wet en wijsheid. Vandaar dat de synagoge in het Jiddisch *sjoel* ('school') is gaan heten. Daarnaast dient de synagoge als een sociale ontmoetingsplaats van de joodse gemeente, waar men samenkomt voor alle religieuze en andere feest- en gedenkdagen.

Regionale functie

De Tilburgse synagoge aan de Willem II straat is de thuishaven van de Liberaal-Joodse Gemeente Brabant. 'Brabant' dient dan wel ruim te worden gezien, want het gebied strekt zich uit van Middelburg tot Maastricht. Gemeenteleden moeten dan ook voor het bijwonen van een dienst of feest soms wel meer dan 250 kilometer reizen... De synagoge was oorspronkelijk het gebedshuis van de Orthodoxe Joodse Gemeente, is thans dus in gebruik door de LJG en vervult daarmee een regionale functie. De architectuur van het gebouw is eenvoudig, maar wel uniek: de Mozarabische of Spaans-Moorse stijl geeft het gebouw toch een bijzonder karakter.

Vrolijk en praktisch

Bijna twee uur lang vertelt Marlien Groeneveld enthousiast over de joodse feesten en het joodse leven, dat wordt gekenmerkt door een sterke identiteit. Nog meer dan een van de vijf grootste wereldgodsdiensten is het jodendom, zo blijkt, een manier van leven. Een levenswijze met als in het oog springende kenmerken: vrolijk en praktisch. Vrolijk omdat het joodse jaar eigenlijk bestaat uit een aaneenschakeling van een groot aantal feesten, waar goed eten en drinken – met symbolische herinneringen aan het verleden – een belangrijke plaats innemen. Praktisch, omdat het leven altijd boven de leer wordt gesteld: je moet geen ‘last’ hebben van religie. Een voorbeeld: in de synagoge staan drie prachtige Tora-rollen. Waarom drie? Wel, als je uit het eind van de rol moet lezen is het natuurlijk niet handig om die rol telkens helemaal te moeten af- en oprollen. Zo ook met het begin en het midden. Daarom drie rollen, elk tot op ongeveer de juiste plek opgerold. Ander voorbeeld: nog altijd worden joodse jongetjes binnen acht dagen na de geboorte in de synagoge besneden. Maar de joodse arts doet dat alleen wanneer hij het jongetje van te voren gezien heeft, in blakende gezondheid. Maar even met je pasgeborene van Maastricht naar Tilburg reizen is niet altijd een optie. Vandaar dat een babyfotootje met het Internet wordt verstuurd!

Vriendenkring

Hoewel niet groot in aantal, geeft de LJG op eigentijdse wijze vorm aan haar geloof, participeert ze in interreligieuze samenwerking en zet ze zich naar best vermogen in voor de samenleving.

Wie op de hoogte wil blijven van de activiteiten en evenementen in de Tilburgse joodse synagoge: er is een Vriendenkring opgericht die enkele malen per jaar bij elkaar komt om geïnformeerd te worden over joodse kunst, cultuur en religie.

Contactadres: Tempelhofstraat 24,
5042 TM Tilburg.

Jan Simons

Never a dull moment...

Piet van den Hoven neemt afscheid van het kerkbestuur

Op 7 februari heeft Piet van den Hoven afscheid genomen van het kerkbestuur. Met zijn tienjarig kerkbestuurderschap staat hij ruimschoots in de top-tien van langst zittende bestuurders. Sowieso al een grote verdienste voor het kerkbestuur en daarmee voor de parochiegemeenschap.

Piet's bestuursperiode kende eigenlijk 'never a dull moment', was bijzonder en zeker niet zonder zorgen. Hij trad aan als opvolger van Jan Hems, ten tijde van het 100-jarig jubileum van onze parochie. Een geweldig jaar, maar al die activiteiten vroegen wel om continue aandacht en coördinatie. Piet hield ervan: werk aan de winkel, handen uit de mouwen steken en samen de schouders eronder zetten.

Hij 'diende' drie pastores – Hein Tops, Jan Joosten en Pieter Scheepers – en werkte nauw samen met zuster Augusta. Om de continuïteit van de parochie te waarborgen zocht Piet intensief en op alle niveaus mee naar opvolgers van Hein Tops en Jan Joosten. En tegelijkertijd spande hij zich in om de parochie draaiend te houden en de restauratie van de kerk mede ter hand te nemen. Een bijzondere en turbulente bestuursperiode vanwege de vele ontmoetingen, intensieve samenwerkingsvormen en hoogtepunten. De St. Caeciliaparochie is hem daarvoor zeer dankbaar.

Piet mag dan wel als bestuurder zijn teruggetreden, we zullen hem nog regelmatig 'aan het werk' blijven zien. Want naast zijn bestuurstalenten heeft Piet een goede zangstem en blijft hij actief in o.a. het gemengd en gregoriaans koor!

Nico Kwantes

vice-voorzitter RK Kerkbestuur St. Caecilia

Column

Enkele bekenden van mij hebben recentelijk een handelsmissie naar Tanzania georganiseerd. Samen met anderen van hun werk hebben zij met enkele klanten een land bezocht dat een behoorlijke economische ontwikkeling doormaakt en zowel in oppervlakte als inwoners (zo'n 40 miljoen) vele malen groter is dan Nederland. Ze kwamen terug met mooie verhalen: de missie zelf is zakelijk gezien geslaagd, de stemming onder de meereizende bedrijven en de plaatselijke organisaties was zeer goed en in de korte tijd die is vrijgemaakt om een safari te maken en uit te rusten aan het strand heeft men mooie momenten beleefd. Kortom, zakelijk en persoonlijk een geslaagde missie in een land dat in allerlei opzichten goed aan het groeien is.

Over een groot aantal kilometers grenzend aan Tanzania ligt Kenia. Kenia is qua cultuur en historie enigszins vergelijkbaar met het buurland en kende enkele zware jaren als gevolg van droogte, corruptie en slechte infrastructuur. De laatste jaren kende Kenia echter een grote economische groei. Zeker ook ten opzichte van de buurlanden. Handel, toerisme, transport en communicatie zijn daarbij de belangrijke sectoren in het land.

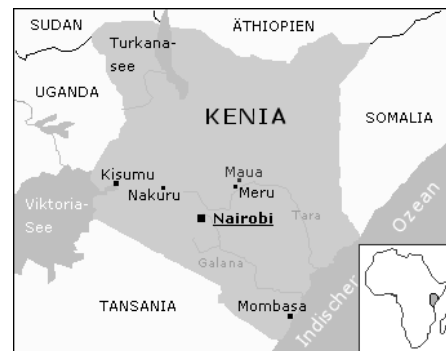
Wat is het dan ongelooflijk jammer om nu, op grote afstand, te moeten lezen dat het weer dreigt mis te gaan in een Afrikaans land. Sinds de verkiezingen in Kenia eind vorig jaar is er veel onrust, omdat zich bij die verkiezingen onregelmatigheden zouden hebben voorgedaan. Inmiddels zijn er al zeker 1000 doden gevallen en zijn honderdduizenden Kenianen op de vlucht geslagen. Er lijkt zicht op betere tijden, maar terwijl (vertegenwoordigers van) president Kibaki en oppositieleider Odinga met elkaar en via bemiddelaars spreken over de politieke crisis en het geweld in het land, houdt de onrust en daarmee het geweld voor de bevolking echter gewoon nog aan.

Misschien vraagt u zich ook wel eens af wat nu de redenen zijn voor de jarenlange ellende die de bevolking in vele Afrikaanse landen teistert. Is het de toch nog recente kolonisatie-historie van veel Afrikaanse landen en de daarna 'plotselinge' onafhankelijkheid (Kenia is pas zo'n 25 jaar geleden

formeel onafhankelijk geworden)? Of zijn het de vele etnische groepen waaruit vaak de bevolking van een land in Afrika bestaat? In het geval van Kenia zijn er dit namelijk ook enkele tientallen. Of speelt, zoals helaas veel vaker in de wereld, het geloof in een bepaalde godsdienst een belangrijke rol in deze Afrikaanse geweldsconflicten? Bijna driekwart van de Keniaanse bevolking hangt het christelijk geloof aan, zo'n 20% is islamitisch en er zijn uiteraard enkele inheemse godsdiensten.

Geloof. Voor christenen komt Pasen er weer aan. Het belangrijkste christelijke feest door de wederopstanding van Christus. Deze wederopstanding symboliseert hoop en nieuw leven. Je zou ook kunnen zeggen een nieuw begin. Het zou fantastisch zijn als de bevolking in Kenia dat binnenkort ook kan vieren. Niet alleen de driekwart die het christelijk geloof aanhangen, maar een feest voor alle Kenianen. Omdat men er in geslaagd is een oplossing te vinden om het normale leven weer met elkaar op te (gaan) pakken. Om de weg die in Kenia enkele jaren geleden is ingeslagen en die zorgde voor economische vooruitgang, en daarmee voor een eerste begin van ontwikkeling, weer op te pakken. Zodat er vanuit het buitenland ook weer handelsmissies naar Kenia georganiseerd worden, gewoon omdat je er goed zaken kunt doen en het er goed vertoeven is. Voor de bezoekende landen en bedrijven, maar vooral ook voor de Kenianen zelf, van welke etnische groep of godsdienst ook.

Vincent van Baaren

Hulpcentrale voor U!

Allerlei maatschappelijke ontwikkelingen hebben er de laatste jaren toe geleid dat de vanzelfsprekende hulp van familie, burens en vrienden praktisch gezien minder mogelijk is geworden. Daarom ging in november 2003 de *Hulpcentrale voor U van start*. De vraag om dergelijke hulp is immers niet verminderd, want ook nu kan het iedereen wel eens overkomen: door griep geveld en niemand die even wat boodschappen kan halen, een schemerlampje waarvan de schakelaar kapot is en geen technische kennis in huis, arm in het verband en even geen auto bij de hand voor een controlebezoek aan de huisarts, verlegen om een uurtje oppas voor de kinderen... Misschien dat de stichting *Hulpcentrale voor U* u van dienst kan zijn.

Hulpcentrale voor U is een vrijwilligersorganisatie die aan iedere inwoner van Berkel-Enschot en Udenhout hulp wil bieden bij het oplossen van kleine problemen. Daarbij gaat het om kortdurende hulp waarvoor geen speciale deskundigheid nodig is. Voorbeelden: kleine karweitjes in en rond huis, hulp bij vervoer, kleine huishoudelijke dingen, begeleiding, boodschappen doen, oppassen. Uitgangspunt bij de hulpverlening is dat het om karweitjes moet gaan die niet meer dan één dagdeel in beslag nemen. Dus geen kamer behangen, laminaat leggen op de slaapkamer, autorit naar Amsterdam, grote onderhoudsbeurt van de tuin of verhuizing. Ook “structurele hulp” (zoals hulp in de huishouding op een vaste dag in de week) is niet de bedoeling.

De Hulpcentrale is op alle werkdagen van 9.00u tot 17.00u bereikbaar via telefoonnummer 013 – 5030919. Na ontvangst van uw telefoontje speelt de telefoonwacht uw vraag door naar een van de vrijwilligers. Hij of zij neemt dan contact met u op voor een afspraak.

De geboden hulp is in principe gratis. Alleen de onkosten dienen aan de vrijwilliger te worden betaald (bijvoorbeeld wanneer het gaat om vervoer met de auto van de vrijwilliger).

Stichting Hulpcentrale voor U – 013 5030 919

Vele meningen, één ziel

Sinds de tijd dat Christus op aarde verbleef, heeft zijn boodschap veel mensen geïnspireerd om deze uit te dragen. Hierdoor ontstonden op vele plaatsen door deze boodschap geïnspireerde – christelijke – gemeenten. Al ras ontstonden er meningsverschillen over de uitleg van de boodschap. Zo zijn wij mensen! U weet het allemaal: ruzies, afscheidingen, uitstoting, berechting en zelfs oorlogen vullen onze christelijke godsdienstgeschiedenis. Maar toch, door al deze misère heen, is de boodschap van Christus mensen blijven inspireren tot op de dag van vandaag.

Inspiratie in verscheidenheid

Een aantal weken geleden, bij het lezen van de *Tilburger Koerier*, viel mijn blik op een overzichtspagina met vieringen en diensten van christelijk geïnspireerde kerken en sekten. Ik was buitengewoon verbaasd dat er – nota bene hier in Tilburg – zo'n grote verscheidenheid in aanbod was. Zoveel groepen van mensen die hun geloof beleven met een eigen invulling vanuit die oeroude boodschap.

Ik wilde wel eens wat proeven van die inspiratie in verscheidenheid en ging op zondag 27 januari naar een dienst van de Nieuwe Apostolische Kerk, in het kerkgebouw aan de prof. Verbernelaan. Een gebouw dat me jaren geleden door zijn bijzondere architectuur al eens was opgevallen.

Echte blijheid

Bij de ingang van de kerk wordt iedereen persoonlijk welkom geheten. Ik dus ook en onmiddellijk herkend als een 'vreemde in Jeruzalem'. "U komt voor de doop?" Nee, ik kom zomaar. "Nou u treft het, want er wordt een baby gedoopt!" Er heerst een prettige sfeer, het lijkt een grote familie. De kerk loopt aardig vol mensen, jong en oud, blank en bruin.

Voor de kleintjes is er een kindernevendienst; zij komen later na de preek de kerk weer binnen, ze moeten zingen bij de doop. Er is een gemengd koor dat met de aanwezigen veel zingt. Ik krijg een liedboek aangereikt; sommige melodieën herken ik, maar ze worden heel statig gezongen.

De preek kent veel vermaningen en raadgevingen. De viering van het heilig avondmaal is een vast element waaraan iedereen deelneemt. Over

hostie en wijn wordt gezegd: “Niets is waardevoller dan wat ons nu aangeboden wordt.” Aan de doop van een jonggeborene wordt veel aandacht besteed in woord, zang en gebed. Er is echte blijheid te merken. Direct na de zegen wordt iedereen uitgenodigd om de ouders en grootouders van de dopeling te komen feliciteren.

Inspiratiebronnen

Ik praat nog even na met een diaken. De Nieuwe Apostolische Kerk telt op wereldniveau zo'n elf miljoen leden, in Nederland ongeveer 12.000. 'Apostolisch' wil zeggen dat zij proberen te leven en te handelen zoals de eerste christenen, dus in de tijd van de apostelen. De bijbel is voor hen een door God geïnspireerd boek. Het Nieuwe Testament – en dan met name het boek Handelingen en de Brieven van de Apostelen aan de nieuwe gemeenten – zijn hun belangrijkste inspiratiebronnen. Hun kerkelijke leiders worden apostelen genoemd, hun 'paus' stamapostel. Ze hechten zeer aan normen en waarden en zijn een orthodox kerkgenootschap. Opvallend is ook hun 'afkeer' van theologie als wetenschap. Hun ambtsdragers – overigens alleen mannen – worden voorgedragen op basis van hun persoonlijke kwaliteiten en niet op basis van een specifieke theologische opleiding.

Mijn bezoek aan de Nieuwe Apostolische Kerk was al met al een bijzondere ervaring. Thuisgekomen zocht ik op *Wikipedia* deze kerkgemeenschap op. En ik verbaasde mij over de discrepantie tussen mijn ervaring met deze mensen en hun geschiedenis. Gods wegen zijn ondoorgroendelijk!

Eldert Baan

De Nieuwe Apostolische Kerk heeft een eigen website: www.nak-nl.org, waarop veel informatie over deze kerkgemeenschap is te vinden.

Steun voor Kankala

Reeds vele jaren geeft Kankala, een opvangcentrum voor straatkinderen in de stad Kananga in Congo, vorming en opleiding aan straatkinderen om zo hun sociale integratie te realiseren.

Het project Kankala bestaat uit verschillende onderdelen.

Luisterhuizen

In drie luisterhuizen in de stad worden straatkinderen, die dag en nacht op de straat leven, opgevangen. Ze vinden er bescherming, ze mogen er hun eigen eten koken en ze krijgen gratis medische verzorging. Bovendien wordt er een dossier aangelegd met het doel het kind naar zijn eigen huis terug te brengen, waarvoor wederzijdse acceptatie van kind én familie nodig is. Als het kind na enige tijd thuis weer op de rails staat, wordt er in samenwerking met de familie en het luisterhuis een school gezocht. De kosten voor schoolgeld, boeken, schriften, schoenen en uniformen worden door het project betaald.

Meisjeshuis

Het meisjeshuis in Kamayi is een opvanghuis voor 28 straatmeisjes, die thuis niet geaccepteerd werden en op straat leefden. Een groep inlandse zusters heeft hun huis voor deze meisjes opengesteld en zorgt voor de opvoeding en organisatie.

Jongensdorp

In het jongensdorp Kankala (op 13 km van de stad Kananga) wonen 120 jongens in drie paviljoens voor de kleinsten en in drie homes voor de groten. In het dorp draait een speciale lagere school voor gehandicapte kinderen en een speciale beroepsopleiding voor de jongens die met hun handen kunnen werken, zoals timmeren, metselen en het land bewerken. De leerlingen voor de normale lagere school gaan naar een school in een nabijgelegen dorp Diboko, waar Kankala een school bouwde voor de dorpsjeugd en tegelijk voor de eigen jongens. Dit om te terugkeer naar de maatschappij voor te bereiden.

Wat gebeurde er zoal in 2007?

Er is voor onderwijs op verschillende niveaus gezorgd voor 61 verstandelijk gehandicapten. Zo'n 350 kinderen die op verschillende scholen in de stad zitten, worden gevolgd en krijgen een tegemoetkoming voor schoolgeld. Voor 63 gezinnen is een microkrediet in natura verstrekt. Moeders en grootmoeders verkopen suiker, zout, maniok, olie, koffie, thee, gedroogde visjes, zeep enz. op de markt. Daardoor kunnen nog eens 245 kinderen blijven leven in hun gezin en krijgen ze de kans om naar school te gaan. Er wordt gewerkt aan bewustwording van de plaatselijke bevolking. In het hele district wordt voorlichting gegeven over gezondheid, rechten van het kind, rechten van de vrouw en opvoeding en scholing.

Wat is er nodig?

Om de bovengenoemde activiteiten te kunnen voortzetten, is nog steeds financiële steun nodig. In het kinderdorp Kankala is dringend behoefte aan schoon water. Nu zijn de kinderen aangewezen op de rivier om zichzelf en hun kleding te wassen. Veilig water om te drinken kan alleen verkregen worden door het slaan van een put. De opbrengst van de Vastenactie is mede daarvoor bestemd.

U doet toch weer mee? Het vastenzakje dat u in dit nummer vindt, kunt u tot en met Pasen in de bus achter in de kerk doen. U kunt uw bijdrage ook overmaken:

Giro 108 37 59

Rabobank 1068 04 030

R.K. Kerkbestuur St. Caecilia, Berkel-Enschot

Onder vermelding van KANKALA

Foto's van dit project zijn te zien op de website van de parochie:
www.sintcaeciliakerk.nl

